

Блізкая ўлада

«ТРЭБА ПАДТРЫМАЦЬ ІНІЦЫЯТЫЎНЫХ ЖЫХАРОЎ»

Іван ЛАЎРЫНОВІЧ правёў першы прыём грамадзян на пасадзе памочніка Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — інспектара па Гродзенскай вобласці

Пытанні, з якімі звярнуліся жыхары абласнога цэнтра і Гродзенскага раёна, датычыліся як асабістых, так і сацыяльна значных праблем. Большасць з іх ужо разглядалася ў розных інстанцыях, у тым ліку судзе.

З набалелай праблемай звярнулася пенсіянерка Тамара Яўгенаўна, заклапочаная станам свайго дома, што знаходзіцца ў гістарычнай частцы горада. Пабудаваны ён амаль 70 гадоў таму, і, па словах жанчыны, даўно патрабуе рамонт. Як было даведзена да заяўніцы, дом уключаны ў спіс аб'ектаў капітальнага рамонту жыллага фонду. Працэс гэты патрабуе пэўнай рэгламентацыі. Сюды ўваходзяць абследаванне дома, складанне праектна-каштарыснай дакументацыі, экспертыза. Іван Лаўрыновіч даручыў да кастрычніка падрыхтаваць неабходны пакет дакументаў. Ён паабяцаў узяць пад асабісты кантроль гэты працэс і інфармаваць Тамару Яўгенаўну аб кожным этапе будаўнічых работ. На думку інспектара, вельмі важна, што ўрадам нядаўна прыняты дакумент па пашырэнні аб'ёму рамонтных работ. У прыватнасці, тэрмаізаляцыя будзе праводзіцца ўсяго дома, а не толькі тарцоў, як гэта было раней. Разам з гэтым, работы па добраўпарадкаванні дваровых тэрыторый, пад'ездаў павінны ўзяць на сябе самі жыхары.

— Неабходна падтрымаць ініцыятыўных жыхароў, якія імкнуцца навесці парад, сочаць за станам свайго дома і тэрыторый, — заўважыў Іван Лаўрыно-

віч. — Кожны павінен клапаціцца аб чысціні не толькі ў сваёй кватэры, але і ў пад'ездзе, двары.

Да інспектара звярнулася гродзенка Данута Казіміраўна. Яна настойвае на тым, што ёй на працягу некалькіх гадоў няправільна налічваецца камунальны плацэжы. Як аказалася, гэта не першы зварот, па якім адпаведныя службы неаднойчы праводзілі праверку, у тым ліку і Камітэт дзяржкантролю вобласці. Тлумачэнні па аплаце за «жыроўкі» пенсіянерка атрымала і з Міністэрства ЖКГ. Па просьбе заяўніцы будзе праведзена яшчэ адна праверка, запэўніў Іван Лаўрыновіч.

Сваю бяду расказала падчас прыёму Соф'я Мікалаеўна з Гродна. Немаладая ўжо жанчына ў выніку сямейнага канфлікту не змагла прыватызаваць кватэру. Яе муж паставіў умову — ён падпіша згоду на прыватызацыю, калі яна адмовіцца ад дачы. Паколькі бакі так і не прыйшлі да згоды, кватэра перайшла ў разрад камерцыйнага жылля, і цяпер за яе налічваецца арэндная плата. Аб гэтым сведчыць і рашэнне суда. Жанчыне растлумачылі, што прыватызацыя завяршылася ў ліпені 2016 года, а да гэтага часу тэрміны неаднаразова падаўжаліся. На сёння існуюць такія нормы. Ці будучы яны пераглядацца, пакуль невядома. Гэтыя змяненні рэгламентуюцца толькі ўказами кіраўніка дзяржавы.

— Праблемы, з якімі прыйшлі на прыём жыхары рэгіёна, не новыя. Сярод іх немала жыццёвых пытанняў. Кожны зварот пастаўлены на кантроль, і будзе праведзена дадатковая праверка, дасканала вывучаны ўсе справы. Па выніках разгля-

ду ўсе заяўнікі атрымаюць кампетэнтны адказы, — запэўніў Іван Лаўрыновіч. — Галоўная мэта такіх прыёмаў — паглыбіцца ў праблемы людзей. Дзе магчыма, максімальна стаць на бок чалавека.

Са сваёй прапановай прыйшоў на прыём шматдзетны бацька Антон Іванавіч са Скідзеля. Ён гатовы заняцца фермерствам і пацікавіўся парадкам выдзялення зямельнага ўчастка. У мужчыны ўжо ёсць вопыт работы на зямлі, ён атрымлівае нядрэнны ўраджай на сваім прысядзібным участку і мае намер пашырыць тэрыторыю. Да таго ж у яго ёсць уся неабходная тэхніка. На думку Івана Лаўрыновіча, такім людзям трэба ісці насустрач. Для пачатку вызначыць прыдатныя зямельныя ўчасткі і разгледзець усе варыянты. І заяўнік павінен падысці да гэтай справы сур'ёзна, у першую чаргу, падрыхтаваць свой бізнес-план, пачаць з невялікага надзелу — тры-чатыры гектары.

— Ініцыятыву мы гатовы падтрымаць і дапамагчы, але падыход да справы павінен быць адказны, — падкрэсліў Іван Лаўрыновіч.

Падчас прыёму і прамой лініі былі агучаны і шэраг іншых пытанняў. Яны датычыліся налічэння заробатнай платы прыватнымі прадпрыемствамі, урэгулявання спрэчных пытанняў паміж уладальнікамі зямельных надзелаў, парадку кампенсацыі абавязанай асобай расходаў на ўтрыманне дзіцяці.

Нагадаем, што Іван Лаўрыновіч прызначаны на пасаду памочніка Прэзідэнта — інспектара па Гродзенскай вобласці ў сярэдзіне студзеня. Да гэтага працаваў старшынёй Лёзненскага райвыканкама Віцебскай вобласці.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Сітуацыя

Дахі не вытрымліваюць

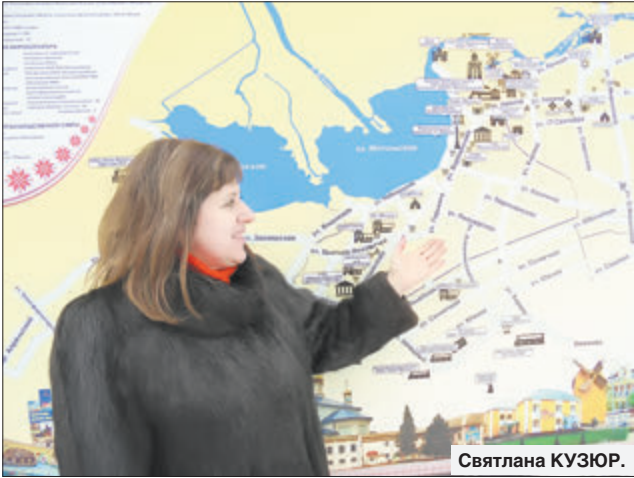
Неспрыяльныя ўмовы надвор'я, калі спачатку снег шчодро засыпаў вуліцы і «надзяваў» на дамы метровыя шапкі, а потым пачаў інтэнсіўна таяць, прывялі да таго, што некаторыя пабудовы не вытрымліваюць такую сур'ёзную нагрузку.

На гэты раз «склаўся» металічны ангар цэментнага завода ў Касцюковічах, які абрынуўся на плошчы амаль 950 квадратных метраў. На шчасце, ніхто з людзей не пацярпеў. Сёлета гэта ўжо другі выпадак у Касцюковіцкім раёне. Першы адбыўся ў вёсцы Канічы, дзе пацярпеў дах хлява мясцовага жыхара.

А ў цэлым па Магілёўшчыне такіх здарэнняў ужо шэсць. «Засвяціліся» Быхаўскі (не вытрымаў дах кватэры ў аднапавярховым 6-кватэрным доме ў вёсцы Чырвоная Беларусь, а таксама хлява ў вёсцы Вароніна, Краснапольскі (абрынуўся дах хлява жыхаркі вёскі Казелле), Дрыбінскі (у аграгарадку Кароўчына пацярпела гаспадарчая пабудова жылкагаса) і Мсціслаўскі (правадзіўся дах прыватнага дома ў вёсцы Мілейкава) раёны. Наступствы аперацыйна ліквідуюцца. Галоўнае, што ўсё абышлося без чалавечых ахвяр. Але рызыка вялікая. Падлічана, што колькасць вады ў сухім снезе складае 3 %, у мокрым — да 33 %, у лёдзе — да 100 %. А слой вады таўшчынёй 2,5 сантыметра цісне з сілай 25 кілаграмаў на 1 квадратны метр. У выніку не ўсякі дах можа вытрымаць нагрузку талага снегу таўшчынёй больш за 10 сантыметраў.

— Умацуйце кроквенную сістэму даху, ачысціце яго ад снегу, дапамажыце гэта зрабіць сваім састарэлым сваякам, суседзям. Не хадзіце пад стрэхамі, карнізамі, балконамі дамоў і будынкаў», — папярэджвае **старшы інспектар цэнтра бяспекі жыццядзейнасці і ўзаемадзеяння з грамадскасцю Магілёўскага абласнога ўпраўлення МНС Вольга НЕХАРОШЫХ**. Яна таксама звяртае ўвагу на тое, што не трэба паркаваць сваё аўто ў патэнцыйна небяспечных месцах.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Святлана КУЗЮР.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Ну а калі такая патрыётка Моталя працуе загадчыцай дзіцячага садка, то яна ўсё зробіць, каб і дзіцяй навучыць ведаць малую радзіму, шанаваць яе, ганарыцца ёю.

— Мы з калегамі лічым, што закладаць у падсвядомасць дзяцей асновы патрыятызму трэба з самага ранняга ўзросту. І найлепш гэта рабіць на прыкладах, знаёмых з дзяцінства. Усе нашы выхаванцы ходзяць з мамамі, татамі, бабулямі на «Мотальскія прысмакі». Да кулінарных традыцый яны прызвычайваюцца дома. Але большасць з іх жыве ў сучасных дамах з усімі выгодамі. Не толькі прылады працы, побыту, нават бабуліны вышыўанкі для некаторых — здзіўленне, — кажа Святлана Кузюр.

Таму ў садку вырашылі зрабіць этнаграфічны куток «Мотальская хатка». І хоць у будынку, які ўзводзілі ў сярэдзіне 90-х, такога памяшкання не прадугледжана, ад-

вялі куток у музычнай зале і абсталевалі свой невялікі музей. Экспанаты знайшліся, многія бацькі прынеслі рэчы з бабуліных куфраў. Нават знакаміты мотальскі кажух ёсць. Раней жа вёска на ўвесь Саюз славілася кажухамі, нават за мяжу іх везлі. Дарэчы, ёсць яшчэ некалькі чалавек, якія ўмеюць вырабляць аўчыну. Сабралі яшчэ ўзоры посуду, вышыванак. Ёсць куфэрак, якому не менш за сто гадоў. На занятках дзеці са старэйшых груп з задавальненнем разглядаюць вясковыя рарытэты.

Але найлепшыя заняткі з імі праводзяць, несумненна, у Мотальскім музеі народнай творчасці. Спецыяльна для выхаванцаў старшых груп распрацавана некалькі экскурсій-гульняў. Прычым гульні тутэйшыя, мотальскія, якія ўзнавілі па бабуліных расказах. Калі, напрыклад, дзеці садзяцца на невялікія эдзілікі, а маці, бабуля ці іншы старэйшы кідае каменчыкі, — так малыя вучацца

Чым багатая «Мотальская хатка»

лічыць. У музеі з імі малую, вучаць вырабляць элементарныя цацкі. Найбольш дзеці любяць занятакі каля печы, калі ім расказваюць, як некалі пяклі хлеб, як варылі ежу. Калі ж малым даюць у рукі бабуліны вілкі і яны самі ставяць чыгунку альбо форму на лапаце ў печ, у іх бывае столькі радасці, столькі захаплення, што ўсе становяцца ў чаргу, каб пабыць у ролі гаспадыні ці гаспадара, расказваюць выхавальнікі. Важна пры гэтым данесці дзецям, як старанна працавалі іх прабабулі і прадзеда, якая вялікая ў іх была гаспадарка, ну і аб тым, што дабрабыт здабываецца ў працы.

А яшчэ ў Мотальскім дзіцячым садку праводзяць больш свят, чым у іншых. Усе ведаюць, што ранішнікі ў садках бываюць на Новы год і на 8 Сакавіка. А тут яшчэ абавязкова праводзяць святы на Каляды, на Вялікдзень.

Святлана Кузюр расказвае, што ў спадчыну ад сваіх бацькоў і дзядоў яна, карэнная моталчанка, атрымала ўстаноўку: дзе б ты ні быў, куды б лёс ні закінуў па справах працы, якую б ты пасаду ні займаў, а на Вялікдзень ты павінен быць дома, з бацькамі. Каляды таксама вельмі пажадана

святкаваць у роднай хаце. Яшчэ спраўдныя маталчанкі імкнуліся трапіць дадому на свята Спаса. Цяпер да спасаўскіх свят прымеркавалі «Мотальскія прысмакі», то людзі, як правіла, з'язджаюць дадому.

Але ж урбанізацыя, інфарматызацыя і іншыя сучасныя працэсы робяць сваю справу. І з кожным новым пакаленнем сувязі з малой радзімай усё ж крыху слабеюць. Вось работнікі дзіцячага садка вырашылі выпраўляць становішча, гэта значыць, прыцягваць малых да падрыхтоўкі свят у групах, дзе між іншым гаворыцца, нагадваецца, што кожны чалавек абавязкова павінен сустракаць Каляды, Вялікдзень у родным доме,

з бацькамі. А што ўкладзена ў падсвядомасць з маленства, тое часта застаецца з чалавекам назаўсёды.

У садку адзначылі, што дашкольная ўстанова мае надзейных спонсараў. Моталь жа вядомы сваімі прадпрымальнікамі, напрыклад Шыкалаямі, ды і іншыя не адстаюць. Іх запрашаюць у садок на святы, публічна дзякуюць за дапамогу і ўвагу. «Хацелася б, каб і нашы дзеці, калі яны вырастуць і стануць кіраўнікамі, прадпрымальнікамі, таксама працягвалі традыцыі дабрачыннасці, — кажа загадчыца і працягвае: — У гэтым кірунку мы працуем і з бацькамі. Дзеці расказваюць пра свае заняткі, бацькі прыходзяць, цікавяцца, многіх з іх

мы прыцягваем да падрыхтоўкі свят, яны становяцца нашымі актывістамі, памочнікамі».

А калі ў Моталь пераязджаюць сем'і, здараецца такое амаль штогод, то найперш яны заходзяць у садок, каб пагаварыць наконт уладкавання дзяцей. І тады Святлана Кузюр размаўляе з імі не толькі як загадчыца дашкольнай установы. Як дэпутат сельскага Савета, як спраўдная маталчанка, яна стараецца давесці, што толькі стараннага працаўніка прыме ў сваё атачэнне мотальскі сусед і прыме сяло ў цэлым. У адваротным выпадку яму застанеца акружэнне чужака. Некаторыя здзіўляюцца, што пра гэта заводзяць гаворку ў дашкольнай установе, але ж прыслухоўваюцца.

— А мы радуемся, — кажуць у садку, — калі нашы выхаванцы робяць поспехі ў школе і надалей. Як, напрыклад, было гэтым разам на Каляды, калі вучні 7—8 класаў прадставілі чудоўную праграму з мясцовым каларытам. Альбо калі нашы дзве выхаванкі ў гэтым навучальным годзе, паспяхова скончыўшы ВНУ, вярнуліся на радзіму і прыйшлі да нас на працу.

Святлана ЯСКЕВІЧ. Іванаўскі раён.

У музейным кутку «Мотальская хатка».